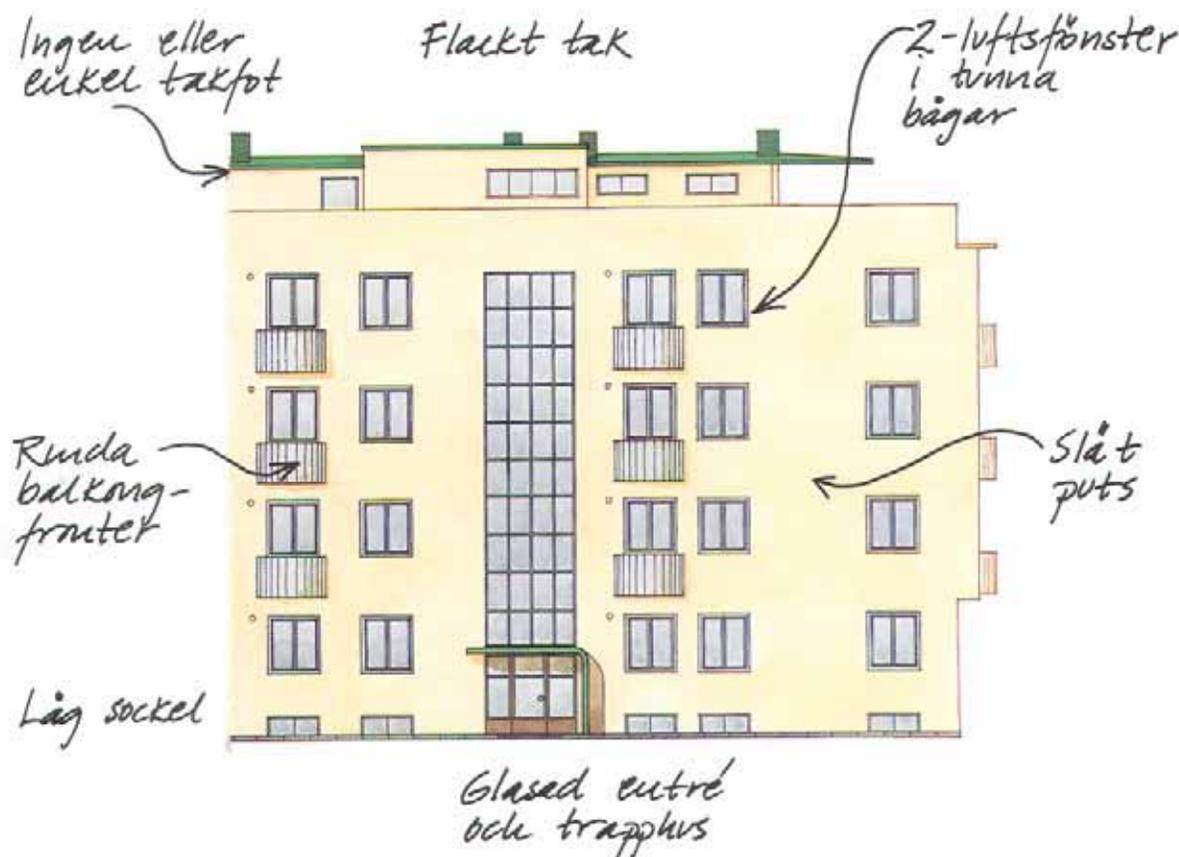

FUNKTIONALISMEN

1930-TAL

De slätputsade fasaderna, utan ornament eller omfattningar runt fönster eller portar är helt ljusa, vita eller svagt gula. Också andra delar av fasaderna är ljusa. Det gäller de nu så vanliga balkongernas

räcken och fronter. Fönsternickrier målas oftast i samma kulör som fasaden. En avvikande färg, t.ex dovt grågrön kan förekomma.

Portar av trä är fernissade. Rostfritt stål ingår emellanåt.

Taket är ofta plant och syns då inte från gatan. Plåt i fönsterbleck och stuprör är nu målade i fasadfärg.

Funktionalismen blev allmän i Sverige med Stockholmsutställningen 1930. Stilen innebär nya ideal såväl i stadsbyggandet som i det enskilda husets arkitektur.

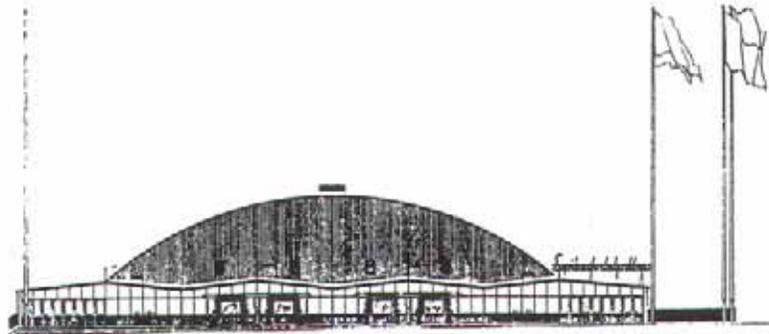
Vid planläggningen av marken skall bostäder och arbetsplatser skiljas åt och affärerna samlas i centrumanläggningar.

Idealet för bostadsområdena blir grönska och luftighet, med grönytor mellan husen och lekplatser för barnen. Bostadshusens placering styrs av möjligheten att få mesta möjliga solljusinfall. Bebyggelsen placeras känsligt in i terrängen och man sparar bergknallar och växlighet.

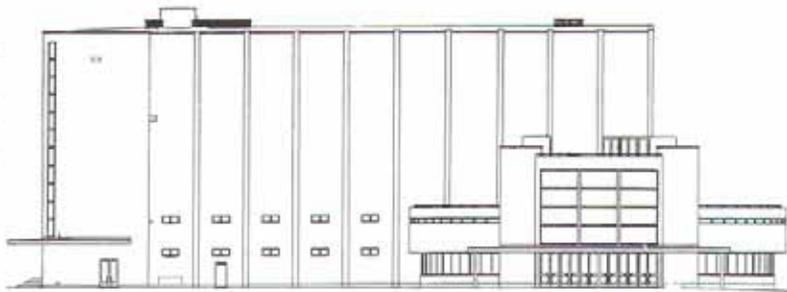
De nya husen sammanfogas av geometriska volymer till byggnader med släta fasadytor.

Byggnaderna målas i ljusa färger med hela glasytor i fönstren.

Det fanns en strävan efter det immateriella i arkitekturen. Till intrycket bidrar att fönster placerades i hörn. Upprepning och enhetlighet var ett estetiskt grepp.

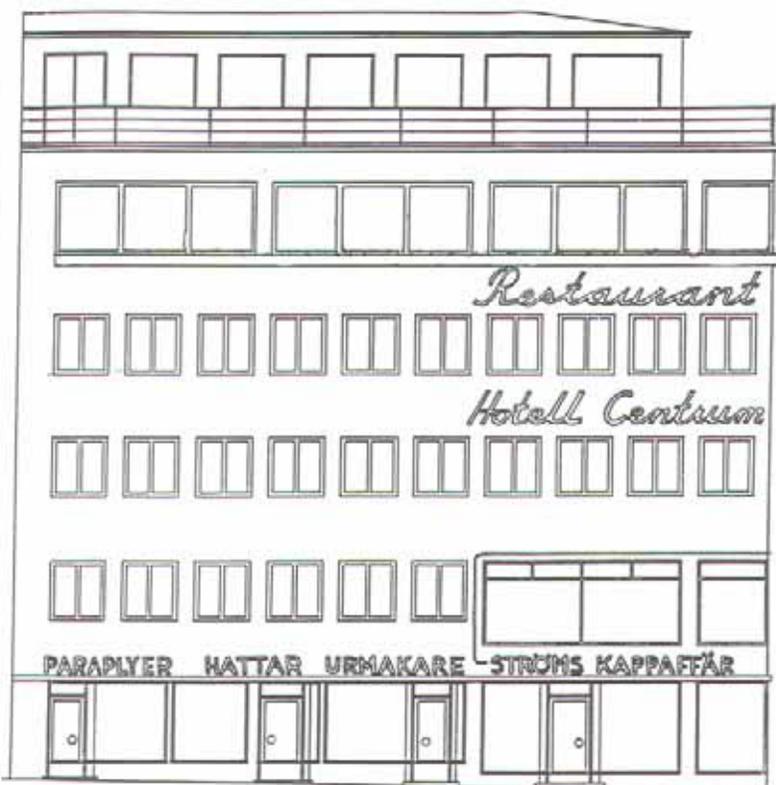
Badhus.

Konserthus.

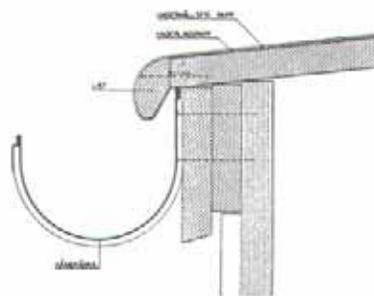

Restaurant.

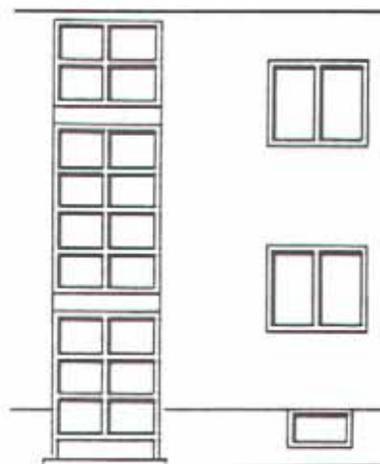

Uppglasad bottenvåning för affärsfönster. Kappaaffären i hörnet i två våningar.

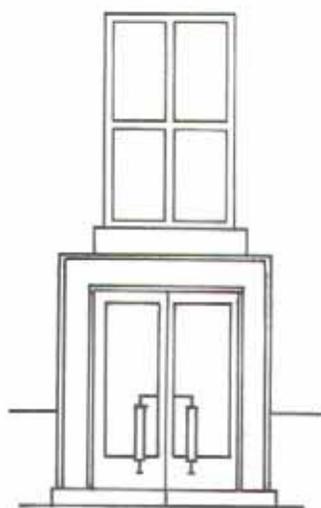
På de släta ljusa fasaderna används neonljusskyltar för att understryka byggnadens arkitektoniska uttryck.

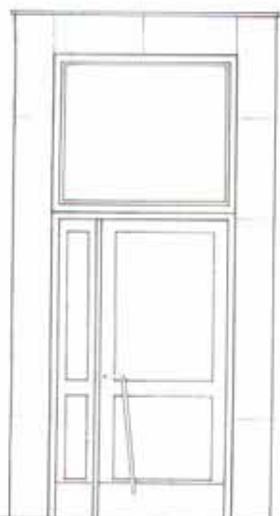
Detalj av takfot och hängränna.

Vertikaliteten betonas av de uppglasade trapphusen.

Släta höga glasade dörrblad i ek eller rostfritt.

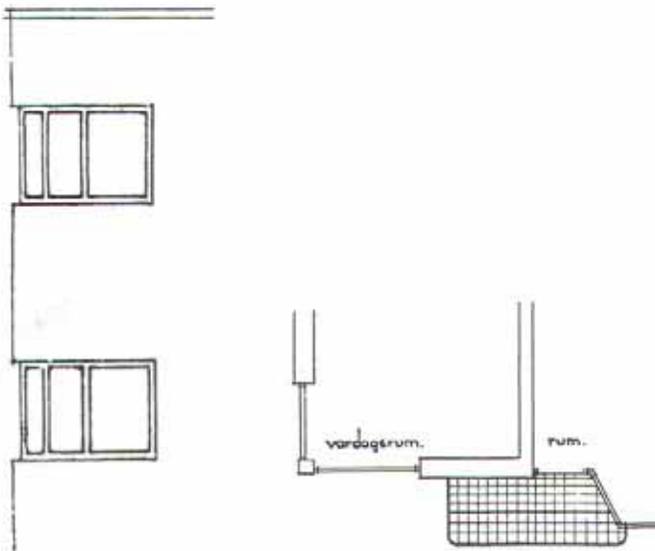
Fönster i hörnläge är en nyhet som tidigare inte förekommit inom arkitekturen.

Med maskintillverkade 2-3 mm tunna glas, tillverkas stora glasytor. Dessa monteras utan spröjs. En- till treluftsfönster är vanliga för perioden. Bågarna är kopplade och saknar mittpost. Låsning sker med spanjolett.

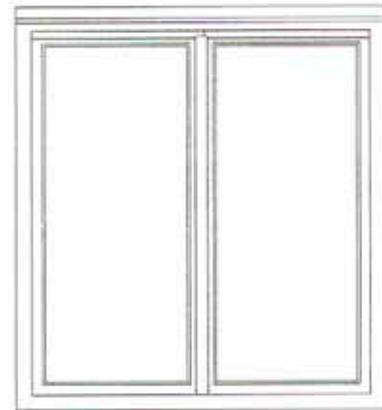
Hörn i glas blev en symbol för en ny avancerad teknik. Fönstren placerades i liv med ytterväggen.

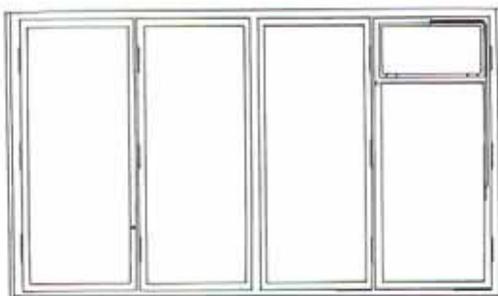
DELFASAD SÖDER

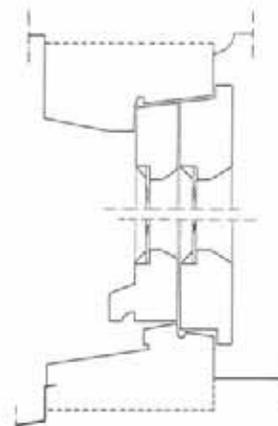
Fasad och plan med fönster i hörn.

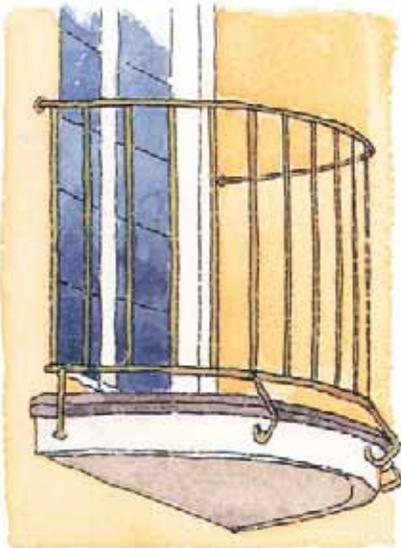
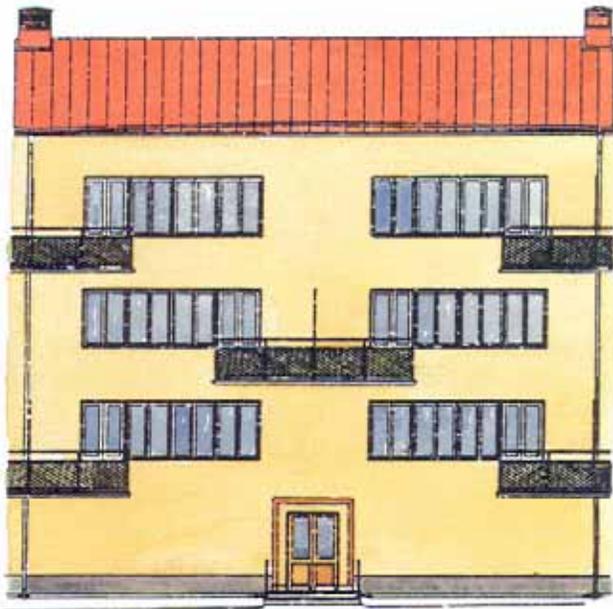
Kopplat tvåluftsfönster med inåtgående bågar.

Fönster med frisklufsruta i klassrum.

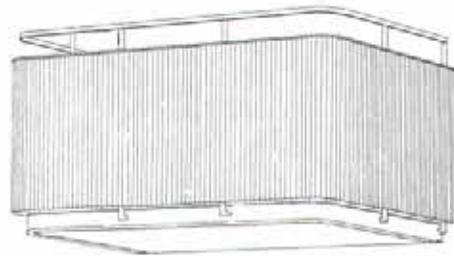
Vertikalsnitt genom fönsterbåge.

Genomsiktliga balkongfronter med olika typer av infästningar i bottenplattan.

Den horisontella formen understryks av fönsterband och långa balkonger.

Balkongerna går ofta över hörn. Fronterna är ibland rundade, släta och går inte ner över bottenplattan. Vanligt är en front bestående av mjukt, finveckad korrugerad plåt som är jämnt vågformad.

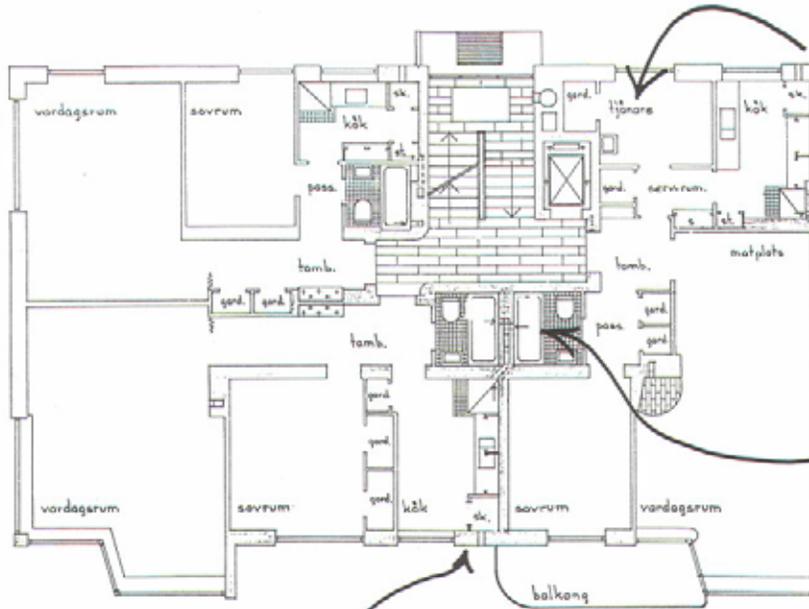

Balkongfront med så kallad sinuskorrugerad plåt.

Balkong över hörn.

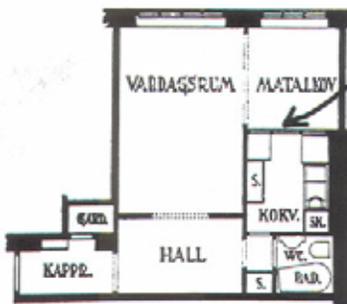
Vardagsrum med ljus från träväderstreck

Rum för tjänstefolk i en 2-rums lägenhet

Badrum klädda med kakel eller mosaik

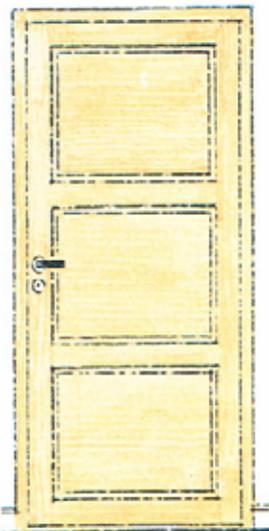
Skifferi med skjutlucka av trä

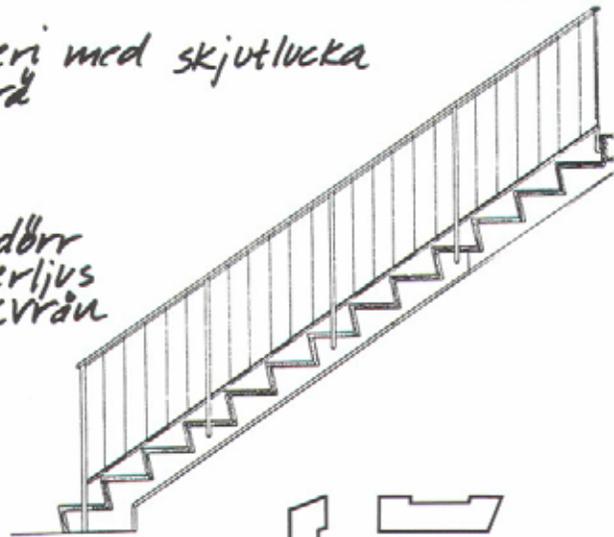
Glasad dörr för överljus till kokvrån

Kokvrån, en nyhet i HSB från 1929, blir mycket vanlig på 1930-talet.

Snickerier målas enfärgat i brutet vitt. Ljusföring över profiler och försänkta fyllningar ger dock intryck av färgvariation. Köksnickerierna målas ofta i en enkel ljus gul eller grågrön ljus träimitation.

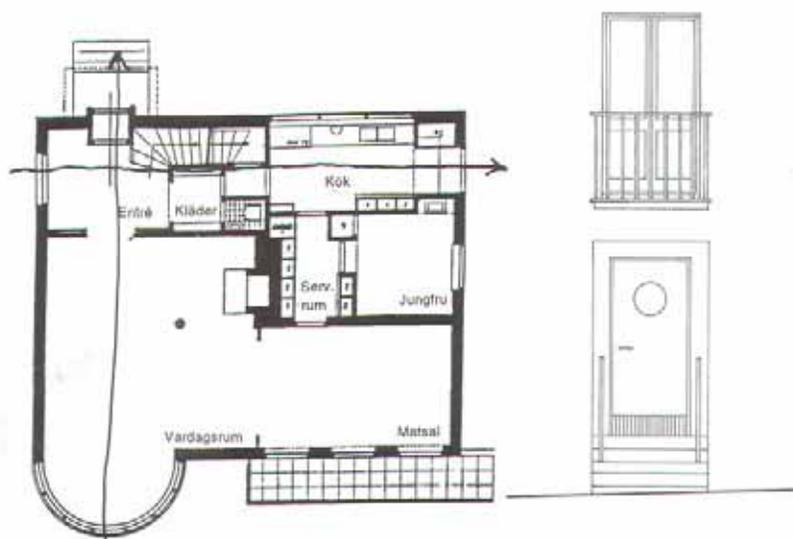
Innerdörr. Observera att dörrfodret nu går ner till golvet.

Jämfört med tidigare epoker skedde en förenkling av detaljer som räcken, foder och lister.

Skala 1 : 2,5

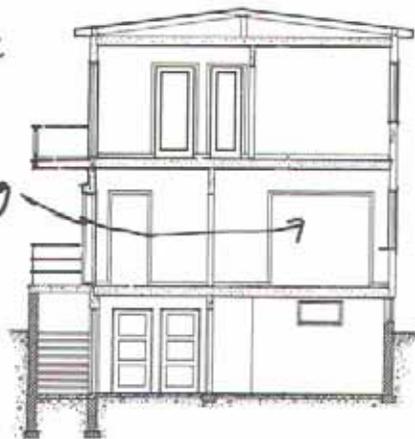
Detalj av karosseripanel.

Genomsikt

2:a våningen
3 sovrum och
toalett

1:a våningen
kök och
vardagsrum
med en
stor öppning
till mat-
platsen

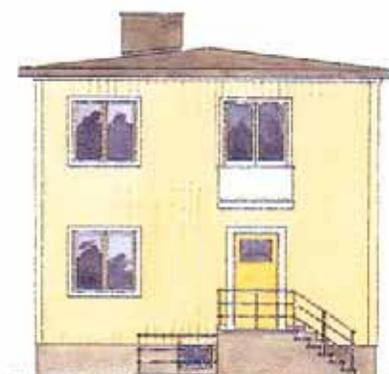
Tvättstuga och
bedrum i källaren

Fasaderna är asymmetriska med olika stora fönster. Smäckra järnsmidesräcken är den enda dekoren.

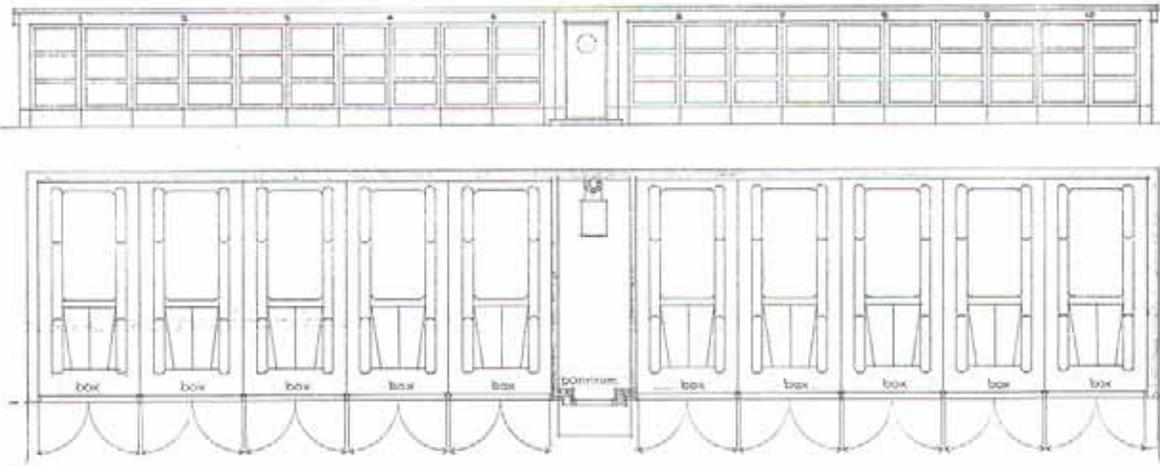
Taken är platta och takfoten tunn. Socklar framhävs inte.

Planlösningarna är öppna. Badrum finns mestadels i alla lägenheter, i mer påkostade fall klädda med kakel eller mosaik.

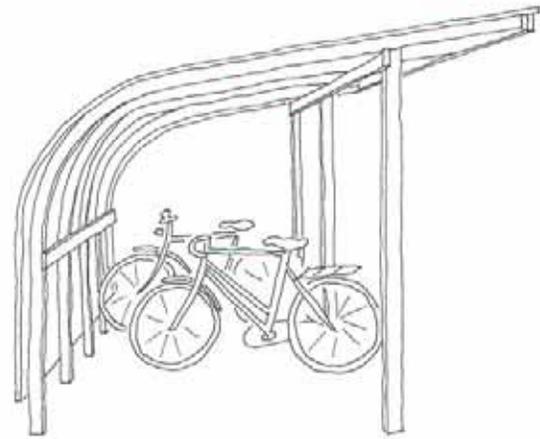
Villornas fasader, såväl de putsade som de av trä, är helt ljusa, ofta vita. Fönstren är målade i samma ljusa kulör. Entrédörren är oftare fernissad än målad. Plåten på det flacka taket målas svart eller grön. I villaområden med många likartade villor ges alla den vita färgtonen eller ljusa kulörer med liten variation.

Alternativ färgsättning.

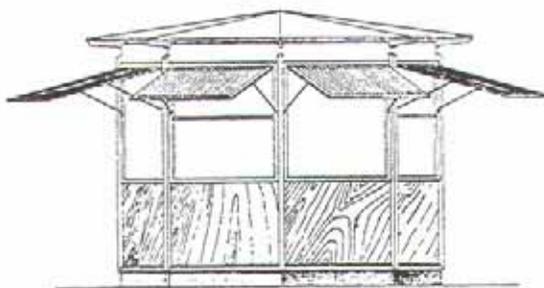
Garage, fasad och plan. Bilplatserna benämns box, likt hästens plats i stallet.

Cykelställ.

Staket.

Fasad och plan av kiosk med uppfällbara luckor.

